

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора Інституту зоології
ім. І. І. Шмальгаузена
НАН України
від 25.08.2022 № 153-вс

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок та процедуру проведення публічного захисту
дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії
на засіданні разової спеціалізованої вченої ради
Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України

1. Інститут зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України (далі – Інститут) здійснює підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (аспірантура) з підготовки докторів філософії за державним замовленням (денна) та на контрактній основі (денна, заочна) за спеціальністю 091 – «Біологія» (спеціалізації: «зоологія», «ентомологія», «паразитологія та гельмінтологія»).

Проведення публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії здійснюється в Інституті відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556 (зі змінами), постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р.

2. З метою атестації здобувача ступеня доктора філософії (далі – здобувач) Інститут утворює разову спеціалізовану вчену раду (далі – разова рада) з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації здобувача з метою присудження йому ступеня доктора філософії.

3. Разова рада утворюється у складі п'яти осіб – голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів. У разі відсутності можливості призначити двох рецензентів з урахуванням чинних вимог разова рада може бути утворена у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів. Рада утворюється рішенням Вченої ради Інституту, яке має бути прийняте не пізніше двох місяців з дня отримання заяви здобувача про утворення разової ради. Інститут видає наказ про створення разової ради.

Супровід діяльності разової ради, зокрема організаційне забезпечення роботи та ведення документації здійснюється групою науково-освітньої підготовки Інституту (далі – ГНОП). Керівник ГНОП призначає зі складу ГНОП відповідального секретаря разової спеціалізованої ради. Відповідальний секретар не є членом разової спеціалізованої ради і не бере участі в голосуванні щодо присудження ступеня доктора філософії, але здійснює науково-організаційний супровід як самого засідання, так і підготовку документів за переліком (Додаток 1).

4. Публічний захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії проводиться на засіданні разової ради, у відкритому режимі, з попереднім оголошенням про час і місце проведення.

5. Захист дисертації має характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени разової ради, а також за бажанням присутні на засіданні. Під час атестації здобувача члени разової ради повинні оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності, а також встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

6. Засідання разової ради для проведення публічного захисту дисертації вважається правомочним за умови участі в ньому здобувача та повного складу разової ради. У разі відсутності кворуму для проведення засідання разова рада приймає рішення про перенесення дати проведення захисту дисертації, призначаючи іншу дату не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні від попередньої дати. Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про зміну дати проведення захисту дисертації інформація про дату, час і місце проведення захисту дисертації оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту та вноситься до інформаційної системи.

7. Члени разової ради, здобувач та інші учасники засідання можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Інститут забезпечує можливість використання засобів відеозв'язку, зокрема особами з інвалідністю. Інститут забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному веб-сайті, а також відеозапис трансляції захисту дисертації з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації. Якість і тривалість відеозапису трансляції захисту дисертації повинна бути достатньою для того, щоб повністю (без перерв) відтворити процедуру захисту дисертації, в тому числі з виступами здобувача та членів разової ради, наукової дискусії, а

також голосування кожного з членів ради.

8. Здобувач має право до початку голосування щодо присудження ступеня доктора філософії за письмовою заявою на ім'я голови разової ради зняти дисертацію із захисту, крім випадків виявлення разовою радою порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації. Здобувач може скористатися таким правом лише один раз. Якщо разова рада виявила факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі разова рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання дисертації до захисту.

У разі зняття здобувачем дисертації із захисту або відмови разової ради у присудженні ступеня доктора філософії здобувач має право за умови доопрацювання подати дисертацію повторно до захисту не раніше ніж через рік, крім випадку, передбаченого абзацом першим цього пункту даного Положення. Повторний захист дисертації після її доопрацювання можливий за умови отримання здобувачем повторно висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

9. Засідання разової ради для проведення публічного захисту дисертації проводиться за такою процедурою:

Голова ради інформує учасників засідання про правомочність засідання відповідно до даних реєстраційної картки присутності членів ради. У разі, якщо засідання є правомочним, голова ради оголошує засідання відкритим.

Голова ради інформує її членів про погоджену із здобувачем мову, якою він буде викладати основні положення дисертації та відповідати на запитання. Голова ради або за домовленістю з ним відповідальний секретар ГНОП доповідає про подані здобувачем документи, їх відповідність встановленим вимогам.

Голова та члени ради визначають регламент засідання.

Здобувач виступає з доповіддю, у якій викладає основні положення дисертації. Якщо доповідь передбачає використання електронних презентаційних засобів, здобувач зобов'язаний попередити про це разову раду та ГНОП не пізніше, ніж за добу до початку засідання.

Здобувач відповідає на запитання, подані в усній формі учасниками

засідання.

Голова ради запрошує до виступу наукового керівника (наукових керівників) здобувача. Науковий керівник (кожен з наукових керівників) озвучує свій висновок про роботу здобувача. За відсутності наукового керівника його висновок може бути озвучений головою ради або за домовленістю з ним відповідальним секретарем ГНОП

Голова ради або за домовленістю з ним відповідальний секретар ГНОП озвучує основні положення висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, підготовленого структурним підрозділом Інституту, на засіданні котрого було проведено публічну презентацію здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення. Якщо висновок містить критичні зауваження, вони мають бути озвучені в повному обсязі. Здобувач відповідає на зауваження, що містяться у висновку структурного підрозділу.

Голова ради озвучує звернення з оцінкою дисертації, що надійшли до Інституту у письмовому вигляді чи електронною поштою. У разі надходження таких звернень разова рада приймає рішення з урахуванням результатів їх розгляду. Такі звернення беруться до розгляду у разі їх надходження не пізніше ніж за три робочих дні до дня захисту дисертації. Здобувач відповідає на зауваження, що містяться у цих зверненнях.

Голова ради запрошує до виступу членів ради в такому порядку: рецензенти – кандидати наук (доктори філософії), опоненти – кандидати наук (доктори філософії), рецензенти – доктори наук, опоненти – доктори наук. Члени ради озвучують надані ними відгуки про дисертацію. Після кожного з виступів здобувач відповідає на зауваження, які містяться у відгуку.

Голова ради запрошує присутніх до загальної дискусії. Виступити з оцінкою дисертації може в рамках регламенту будь-хто з присутніх на засіданні, зокрема ті, хто бере участь у засіданні за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Члени ради можуть повторно виступити під час загальної дискусії. Рішення про завершення загальної дискусії приймається радою.

Голова ради оголошує дискусію завершеною та пропонує здобувачеві виступити з заключним словом. За бажанням здобувач виступає з заключним словом.

Голова ради оголошує голосування. Голосування разової ради є відкритим та поіменним. Позиція кожного з членів ради має бути однозначною; утримання

членів ради від голосування не допускається. Голова ради звертається по черзі до членів ради (в такому ж порядку, у якому вони виступали з відгуками) з проханням висловити свою позицію щодо присудження здобувачеві наукового ступеня. Кожен член разової ради відкрито висловлює свою позицію за присудження або за відмову у присудженні ступеня доктора філософії. Останнім свою позицію висловлює голова ради. Рада приймає рішення про присудження ступеня доктора філософії, якщо його підтримали не менше ніж чотири члени разової ради; про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, якщо його підтримали два чи більше членів разової ради.

За результатами голосування оформлюється рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії за формою, затвердженою МОН. У рішенні, яке підписується головою разової ради та скріплюється відбитком печатки Інституту, обов'язково зазначаються результати голосування членів разової ради. Член разової ради має право викласти письмово окрему думку, в якій зазначити зауваження щодо дисертації, зокрема щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності та/або щодо процедури захисту дисертації. Окрема думка додається до рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії і є його невід'ємною частиною. Невід'ємною частиною рішення є також відеозапис трансляції захисту дисертації, на який накладається електронна печатка закладу, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

Рада затверджує текст рішення простою більшістю голосів. Голова ради оголошує засідання закритим.

Усі документи, що стосуються розгляду дисертації та проведення її захисту в Раді, зберігаються в ГНОП відповідно до переліку (додаток 1) впродовж встановленого терміну.

10. На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії Інститут не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка. Якщо протягом 15 календарних днів з дня захисту дисертації Інститутом було виявлено порушення встановленої цим Порядком процедури захисту дисертації або до Інституту надійшло повідомлення про таке порушення, наказ Інституту про видачу здобувачеві диплома доктора філософії видається у разі прийняття вченою радою рішення про залишення рішення разової ради в силі.

Рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії набирає

чинності з дати набрання чинності наказом Інституту про видачу диплома доктора філософії.

Невід'ємною частиною рішення є також відеозапис трансляції захисту дисертації, на який накладається електронна печатка Інституту, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

11. Видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, в тому числі з оплатою роботи офіційних опонентів, здійснюються за рахунок джерел, з яких відбувається (відбувалася) підготовка здобувача або за рахунок коштів Інституту. Інститут повинен передбачити в своєму кошторисі видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, в тому числі протягом шести місяців після відрахування його з аспірантури або завершення строку його прикріплення.

У разі звернення здобувача до Інституту щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та/або проведення захисту дисертації через шість місяців після відрахування з аспірантури або завершення строку прикріплення чи повторного подання дисертації до захисту та проходження атестації видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, здійснюються ним за рахунок власних коштів або коштів фізичних, юридичних осіб.

Для здобувачів Інституту, підготовка яких відбувається (відбувалась) на платній основі, оплата видатків, пов'язаних з підготовкою та проведенням захисту дисертацій цих здобувачів здійснюється за рахунок власних коштів або коштів фізичних, юридичних осіб.

Оплата видатків, пов'язаних з підготовкою та проведенням захисту дисертацій в Інституті для здобувачів інших закладів вищої освіти або працівників інших установ, прикріплених на навчання в аспірантурі Інституту, здійснюється за рахунок власних коштів або коштів фізичних, юридичних осіб.

При проведенні атестації здобувача фінансове та організаційне забезпечення Інститутом голови разової ради та рецензентів, роботи офіційних опонентів за виконання функцій, пов'язаних з атестацією здобувача, здійснюється відповідно до норм погодинної оплати праці осіб, які мають науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та проводять навчальні заняття з аспірантами, передбачених постановами Кабінету Міністрів України, постановами та іншими розпорядчими актами Президії НАН України.

Здобувачу, його науковому керівнику (науковим керівникам) забороняється до, під час та/або після захисту дисертації надавати чи пропонувати надати

членам разової ради, керівнику та іншим посадовим особам Інституту будь-які матеріальні та/або нематеріальні блага, зокрема кошти чи будь-яке інше майно, оплату послуг з харчування, перевезення, проживання таких осіб.

12. Положення про порядок та процедуру проведення публічного захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії на засіданні разової спеціалізованої вченої ради Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України приймається вченою радою і вводиться в дію наказом директора Інституту.

Розробники:

Керівник ГНОП д.б.н. Дзеверін І.І.

Вчений секретар ІЗ НАН України Іванова В.А.

УХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради Інституту
зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України
від 23 серпня 2022 р. Прот. № 5

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ,

щодо підготовки та проведення публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (П.І.Б. здобувача) на тему «_____» в галузі знань _____ за спеціальністю 091 – «Біологія» (спеціалізації: «_____») в Інституті зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України

Спеціалізована вчена рада _____ (шифр та номер ради)

Дата захисту _____

№ з/п	Назва документа
1	Дисертація (в друкованому та електронному примірниках (з підписом здобувача на титульній сторінці) Дисертація на правах рукопису має бути оформлена відповідно до чинних вимог МОН України державною або англійською мовою (Наказ МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» – https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text).
2	Список наукових публікацій здобувача
3	Копії наукових публікацій здобувача
4	Академічна довідка
5	Копія першої сторінки паспорта здобувача
6	Копія диплома магістра (спеціаліста) здобувача
7	Копія свідоцтва про зміну імені здобувача (у разі потреби)
8	Витяг з наказу про зарахування до аспірантури здобувача
9	Висновок наукового керівника (завіряється печаткою Інституту з обов'язковим проставленням дати)
10	Довідка або експертний висновок про оригінальність дисертації здобувача (завірений підписом керівника ГНОП). (зразок) або Висновок про науково-технічну експертизу дисертації щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності (завірений підписом керівника ГНОП). (зразок) . Для технічної перевірки дисертації за допомогою системи Unichек або іншої онлайн-платформи здобувач пише заяву (зразок) .
11	Заява здобувача до структурного підрозділу Інституту, щодо здійснює підготовку здобувача щодо проведення публічної презентації наукових результатів дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
12	Висновок підрозділу Інституту, на якому відбувалась публічна презентація наукових результатів дисертації, про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертації
13	Витяг з протоколу засідання підрозділу Інституту, на якому відбувалась публічна презентація наукових результатів дисертації, з рекомендацією складу разової ради
14	Заява здобувача про утворення разової спеціалізованої вченої ради (зразок). У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності; підтверджує, що ним подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова)

- 15 Письмові згоди голови та членів ради на участь у роботі разової СБР, засвідчені у відділі кадрів за місцем роботи (Зразок 8).
- 16 Витяг з протоколу вченої ради про утворення разової спеціалізованої вченої ради
- 17 Наказ про утворення разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації
- 18 Відомості про персональний склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації (зразок)
- 19 Облікова картка дисертації
- 20 Копії рецензій рецензентів
- 21 Копії відгуків офіційних опонентів
Електронні копії рецензій (відгуків офіційних опонентів) у форматі **PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базуються на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу)**, оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту
- 22 Відгуки на дисертацію та звернення інших осіб (за наявністю)
- 23 Реєстраційна картка присутності
- 24 Протокол відкритого голосування
- 25 Копія рішення спеціалізованої вченої ради
- 26 Стенограма
- 27 Відеозапис трансляції захисту дисертації, на який накладається електронна печатка закладу
- 28 Наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка